

Міністерство освіти і науки України

Кіцманський коледж

Подільського державного аграрно-технічного університету

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова відбіркової комісії

Ю.М. Філіпчук

«27» квітня 2018 рік

ПРОГРАМА

**співбесіди з конкурсного предмета «Українська мова»
для вступників на основі базової загальної середньої освіти**

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних та

суспільно-політичних дисциплін

Протокол №9 від "27 квітня" 2018 р

Голова циклової комісії **О.О. Пасічник**

2018 рік

Пояснювальна записка

Програма співбесіди з конкурсного предмета «Українська мова» розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для учнів 5-9 класів (Навчальна програма зі змінами, затвердженими наказами Міністерства від 29.05.2015 №585) для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на основі базової загальної середньої освіти. Відповідно до правил прийому Кіцманського коледжу Подільського ДАТУ право на зарахування за результатами співбесіди мають:

особи, визнані інвалідами війни відповідно до пунктів 10-14 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надане право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Програма складається із пояснювальної записки, змісту дисципліни, орієнтованих питань із співбесіди, критерій оцінювання, рекомендованої основної та додаткової літератури. Результати співбесіди оцінюються за 12-бальною шкалою.

Учасники співбесіди з предмету «Українська мова» повинні знати та вміти:

- правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- знаходити й виправляти орфографічні помилки;
- визначати в словах дзвінкі, глухі, тверді, м'які, шиплячі приголосні;
- визначати спосіб творення слів;
- знати лексикологію української мови;
- розрізняти синоніми, омоніми, антоніми, пароніми, однозначні та багатозначні слова, пряме й переносне значення слів;
- розуміти і пояснювати образне значення фразеологізмів;
- застосовувати морфологічні норми української мови;
- вміти ставити розділові знаки за допомогою вивчених правил у простих та складних реченнях;
- дотримуватися норм мовленнєвого етикету.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Розділи	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки абітурієнтів
1	2	3	4
	I	Фонетика. Графіка. Орфоепія.	
1.1		<i>Звуки мови і звуки мовлення. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді та м'які, дзвінки й глухі; вимова звуків, що позначаються буквами г і г.</i>	Абітурієнт: <i>визначає, що вивчає фонетика, графіка, орфоепія; розрізняє в словах тверді і м'які, дзвінки і глухі, шиплячі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; визначає основні випадки чергування голосних і приголосних звуків; вимовляє звуки в словах відповідно до орфоепічних норм; правильно пише й обґрунтовує слова з вивченими орфограмами; знаходить і виправляє орфоепічні та орфографічні помилки на вивчені правила; розпізнає у словах і словосполученнях явища уподібнення, спрощення, чергування; вимовляє приголосні звуки відповідно до орфоепічних норм; правильно пише слова з вивченими орфограмами й обґрунтовує їх; користується словником іншомовних слів; знаходить і виправляє орфоепічні й орфографічні помилки на вивчені правила.</i>
1.2		<i>Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї.</i>	
1.3		<i>Склад. Наголос. Орфоепічний словник і словник наголосів. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [e], [u], [o] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом.</i>	
1.4		<i>Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.</i>	
1.5		<i>Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків Основні випадки чергування у – в, і – й.</i>	
1.6		<i>Орфоепія. Вимова префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, воз-, пре-, при-, прі- та інших, а також їх правопис.</i>	
1.7		<i>Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. Сполучення -ьо, -йо-.</i>	
			<i>засвоює правила використання м'якого знака та вживання апострофа;</i>

1	2	3	4
		Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Правильна вимова та написання слів з апострофом. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збіг однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження: <i>и, і</i> , м'який знак та апостроф; подвоєння букв у словах іншомовного походження. Словник іншомовних слів.	<i>розрізняє</i> подвоєння та подовження приголосних; <i>виконує</i> словникові роботи та тестові завдання; <i>користується</i> словником іншомовних слів.
1.8		<i>Основні правила переносу слів, вживання великої літери.</i>	<i>засвоює</i> основні правила переносу слів, вживання великої літери та застосовує їх на практиці.
	II	Лексика і фразеологія.	
2.1		<i>Лексичне значення слова.</i> Однозначні й багатозначні слова. Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях. Загальнонавчання слова, діалектні, професійні слова і терміни.	Абітурієнт: <i>знає</i> , що вивчає лексикологія і фразеологія; <i>визначає</i> належність слів до певної лексичної категорії: однозначні й багатозначні, загальнонавчання слова, групи слів за значенням, фразеологізми, а також їхню роль у тексті; <i>пояснює</i> значення відомих слів, їхнє походження, значення фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів;
2.2		<i>Групи слів за значенням:</i> синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.	<i>добирає</i> з-поміж синонімів, антонімів, фразеологізмів найбільш відповідні контексту;
2.3		<i>Фразеологізми.</i> Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, як різновиди фразеологізмів.	<i>редагує</i> тексти з лексичними помилками.
2.4		<i>Групи слів за їх походженням:</i> власне українські й запозичені (іншомовного походження).	
2.5		<i>Активна і пасивна лексика української мови:</i> застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми.	
	III	Будова слова. Словотвір.	
3.1		Корінь, суфікс, префікс і закінчення, основа – значущі частини слова. <i>Змінювання і творення слів.</i> Твірна основа. Основні способи	Абітурієнт: <i>виділяє</i> у слові закінчення, корінь, префікс, суфікс та основу;

1	2	3	4
		словотворення: морфологічний (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів)).	<i>розрізняє</i> форми слова і спільнокореневі слова; <i>знає</i> основні способи словотвору; визначає способи творення слів; <i>уміє</i> самостійно утворювати
	IV	Морфологія. Орфографія.	
4.1		Іменник : загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>знає</i> , що вивчає морфологія; морфологічні ознаки іменника, його синтаксичну роль; особливості відмінювання іменників;
4.2		<i>Іменники</i> — назви істот і неістот, загальні та власні.	<i>визначає</i> рід, число, відмінки іменників, відміни та групи (тверду, м'яку, мішану), а також іменники поза відмінами;
4.3		<i>Рід іменників</i> . Іменники спільного роду. Рід невідмінюваних іменників	<i>використовує</i> відмінкові закінчення іменників чоловічого роду другої відміни на -а (-я), -у (-ю);
4.4		<i>Число іменників</i> . Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини.	<i>утворює</i> відмінкові форми іменників кличного відмінка у звертанні; називного множини, орудного однини, родового множини; <i>уміє</i> відрізнити правильні форми від помилкових.
4.5		<i>Відмінювання іменників</i> . Поділ іменників на відміни та групи.	
4.6		Букви <i>-а (-я), -у (-ю)</i> у закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.	
4.7		<i>Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові</i> .	
4.8		<i>Уживання відмінкових форм іменників; кличного відмінка у звертанні (земле, Василю, Олено, добродію, батьку)</i> .	
4.9		Правопис іменників орудного відмінка однини, родового множини.	
4.10		<i>Правила правопису складних іменників (разом, окремо, через дефіс)</i> .	<i>вивчає</i> основні правила правопису складних іменників; <i>виконує</i> словникові та тестові завдання.
4.11		Прикметник: Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>визначає</i> морфологічні ознаки прикметника, його синтаксичну роль;
4.12		<i>Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні</i> .	<i>знаходить</i> прикметники в

1	2	3	4
4.13		<i>Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складена форми)</i>	реченні; морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; <i>розпізнає</i> розряди
4.14		<i>Відмінювання прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників.</i>	прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні),
4.15		Прикметники твердої і м'якої груп, особливості їх відмінювання.	<i>відмінює</i> прикметники твердої і м'якої груп; <i>утворює</i> правильно форми вищого і найвищого ступенів порівняння якісних прикметників; <i>відрізняє</i> правильні форми від помилкових.
4.16		<i>Правила правопису складних прикметників (разом, окремо, через дефіс).</i>	<i>вивчає</i> основні правила правопису складних прикметників; <i>виконує</i> словникові та тестові завдання.
4.17		Числівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>знає</i> загальне значення числівника, його морфологічні
4.18		<i>Відмінювання, творення та правопис складних числівників. Особливості відмінювання. Поєднання числівника з іменником.</i>	ознаки, синтаксичну роль у реченні; <i>знаходить</i> числівники в тексті; <i>визначає</i> їх граматичні ознаки; <i>утворює</i> і <i>вживає</i> правильно відмінникові форми числівників; <i>поєднує</i> правильно числівники з іменниками, застосовує правила правопису на письмі; <i>відрізняє</i> правильні форми числівників від помилкових
4.19		Займенник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням, їх відмінювання та правила правопису складних слів.	Абітурієнт: <i>знає</i> значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль займенника; <i>знаходить</i> займенники в тексті, правильно пише складні слова; <i>відмінює</i> всі розряди займенників; <i>відрізняє</i> правильні форми займенників

1	2	3	4
			від помилкових.
4.20		Дієслово: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>знає</i> загальне значення дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; <i>знаходить</i> дієслово в реченні; <i>визначає</i> його форми, граматичні ознаки, належність дієслова до певної дієвідміни, види, часи та способи дієслів.
4.21	Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, безособові форми на <i>-но, -то</i> (загальне ознайомлення). Неозначена форма (інфінітив) та особові форми.		
4.22	Дієвідміни. Види дієслова (доконаний і недоконаний).		
4.23	Часи дієслова.		
4.24	Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Безособові дієслова.		
4.25	Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>знає</i> значення дієприкметника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль, <i>уміє</i> утворювати активні та пасивні дієприкметники.	
4.26	Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: <i>знає:</i> загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієприслівника, <i>уміє</i> утворювати дієприслівники доконаного й недоконаного видів.	
4.27	Правила правопису часток не -, ні - з дієсловами, дієприкметниками, дієприслівниками.	<i>уміє</i> практично застосовувати правила правопису часток не-, ні-.	
4.28	Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників, ступені порівняння прислівників, способи їх творення.	Абітурієнт: <i>знає</i> загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль прислівника; <i>визначає</i> його граматичні ознаки; <i>уміє</i> утворювати ступені порівняння.	
4.29	Основні правила правопису складних прислівників.	<i>використовує</i> на практиці правила правопису складних прислівників разом, окремо, через дефіс.	

1	2	3	4
4.30		<p>Службові частини мови: <i>прийменник, сполучник, частка</i>, іхні розряди та роль у словосполученнях і реченнях, основні правила правопису. Вигук як особлива частина мови, розділові знаки у ньому.</p>	<p>Абітурієнт: <i>відрізняє</i> службові частини мови: прийменники, сполучники, частки; <i>знаходить</i> вигуки в реченні, відрізняє їх від службових частин мови; <i>використовує</i> правила правопису під час виконання словникових та тестових завдань.</p>
	V	Синтаксис. Пунктуація.	
5.1		<p><i>Словосполучення і речення.</i> <i>Способи зв'язку слів у словосполученні.</i> <i>Типи словосполучень.</i></p>	<p>Абітурієнт: <i>розрізняє</i> головне і залежне слово у словосполученні; <i>визначає</i> типи словосполучень за належністю головного слова до певної частини мови, способи зв'язку слів (узгодження, керування, прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки. <i>Розрізняє</i> речення різних видів: за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою.</p>
5.2		<p><i>Речення.</i> Порядок слів у реченні. Головні та другорядні члени речення. Односкладні та неповні речення, розділові знаки у них.</p>	<p>за належністю головного слова до певної частини мови, способи зв'язку слів (узгодження, керування, прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки.</p>
5.3		<i>Тире між підметом і присудком.</i>	<p>прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки.</p>
5.4		Дієприкметниковий, дієприслівниковий та порівняльний звороти, розділові знаки при них.	<p><i>Розрізняє</i> речення різних видів: за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою.</p>
5.5		<p>Речення з однорідними членами <i>Однорідні члени речення</i> (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком).</p>	<p>за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою.</p>
5.6		<i>Однорідні й неоднорідні означення.</i>	
5.7		<i>Узагальнювальні слова</i> в реченнях з однорідними членами.	<p><i>правильно ставить</i> розділові знаки при однорідних членах речення та обґрунтовує їх; <i>знаходить і виправляє</i> помилки на вивчені правила; <i>правильно інтонує</i> речення з однорідними членами.</p>
5.8		<p><i>Правопис.</i> Кома між однорідними членами речення. Двокрапка і тире при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.</p>	<p><i>знаходить і виправляє</i> помилки на вивчені правила; <i>правильно інтонує</i> речення з однорідними членами.</p>
5.9		<p>Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями) Звертання непоширені й поширені. Вставні слова (словосполучення, речення).</p>	<p>Абітурієнт: <i>знаходить</i> звертання, вставні слова (словосполучення, речення) у реченні; <i>аналізує й оцінює</i> виражальні можливості речень із звертаннями, вставними</p>
5.10		<i>Правопис.</i> Розділові знаки у	

1	2	3	4
		звертанні і вставних словах.	словами (словосполученнями, реченнями) в тексті; <i>правильно ставить</i> розділові знаки у звертаннях, вставних словах (словосполученнях, реченнях) та обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> та <i>виправляє</i> помилки на вивчені пунктуаційні правила.
5.11		Речення з відокремленими членами. Поняття про відокремлення. Відокремлені другорядні члени речення (у тому числі уточнювальні).	Абітурієнт: <i>знаходить</i> відокремлені та невідокремлені, уточнювальні члени речення; <i>правильно розставляє</i>
5.12		<i>Правопис.</i> Розділові знаки у відокремлених членах речення.	розділові знаки у вживанні відокремлених означень, прикладок, додатків, обставин та уточнювальних членів речення та обґрунтовує їх.
5.13		Складне речення і його ознаки. Складні речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком.	Абітурієнт: <i>розрізняє</i> структурні відмінності простих і
5.14		Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення.	складних речень, складних речень із сурядним і підрядним зв'язком; <i>знаходить</i> у тексті
5.15		<i>Правопис.</i> Розділові знаки між частинами складносурядного речення.	складносурядні речення; <i>визначає</i> види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення у складному, межі частин у складному реченні, кількість граматичних основ у ньому; <i>правильно ставить</i> розділові знаки між частинами складносурядного речення й обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> і <i>виправляє</i> пунктуаційні помилки на вивчені правила.
5.16		Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних	Абітурієнт: <i>знаходить</i> складнопідрядне речення у тексті, у тому числі

1	2	3	4
		речень.	з кількома підрядними частинами; <i>визначає</i> головну і підрядну частини, види складнопідрядних речень; <i>розрізняє</i> сполучники і сполучні слова; <i>правильно ставить</i> коми між частинами складнопідрядного речення й обґрунтовує їх; <i>знаходить і виправляє</i> помилки на вивчені правила.
5.17		<i>Правопис.</i> Розділові знаки між головною і підрядною частинами складнопідрядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.	
5.18		Безсполучникове складне речення Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення.	Абітурієнт: <i>знаходить</i> безсполучникові складні речення; <i>визначає</i> його основні ознаки, смислові відношення між частинами безсполучникових складних речень; <i>правильно ставить</i> розділові знаки (кому, двокрапку, крапку з комою, тире) між частинами безсполучникового складного речення й обґрунтовує їх.
5.19		<i>Правопис.</i> Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.	
5.20		Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.	Абітурієнт: <i>знаходить</i> у тексті складне речення з різними видами зв'язку; <i>правильно розставляє</i> в них розділові знаки й обґрунтовує їх.
5.21		<i>Правопис.</i> Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.	
5.22		Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі чужої мови. Діалог.	Абітурієнт: <i>знаходить</i> речення з прямою і непрямою мовою, з цитатами, репліками діалогу; <i>визначає</i> їхні особливості, виражальні можливості; <i>правильно ставить</i> розділові знаки у прямій мові, цитаті, діалозі й обґрунтовує їх; <i>замінює</i> пряму мову непрямою.

Орієнтовний перелік питань, що виносяться для проведення співбесіди

1. Значущі частини слова.
2. Правила переносу частин слова.
3. Класифікація приголосних.(Дзвінки і глухі)
4. Спрощення в групах приголосних.
5. Тверді і м'які приголосні.
6. Вживання апострофа. М'який знак і апостроф в іншомовних словах.
7. Подовження приголосні і позначення їх.
8. Подвоєння букв внаслідок збігу.
9. Чергування Е та Й.
10. Правопис слів із частинами напів- і пів-.
11. Поділ іменників на відміни та групи. Відмінкові закінчення іменників.
12. Відмінкові закінчення прикметників.
13. Правопис складних числівників і відчислівникових складних слів.
14. Неозначена форма дієслова. Минулий час. Умовний спосіб.
15. Безособова форма на –но , -то.
16. Творення і вживання дієприслівників.
17. Правопис І та Й в кінці прислівників.
18. Правопис НЕ з дієсловом.
19. Найменші складові частини речення.
20. Групи слів у реченні.
21. Розділові знаки між однорідними членами речення.
22. Узагальнюючі слова і розділові знаки при них.
23. Відокремлені уточнюючі члени речення.
24. Звертання.Вставні слова і речення.
25. Загальна характеристика складних речень.
26. Повітряльні звороти.
27. Розділові знаки в складному безсполучниковому реченні.
- 28.Пряма мова і розділові знаки при ній.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні	Бали	Критерії оцінювання
	1	Абітурієнт знає навчальний матеріал, сприйнятий на слух чи прочитаний, певне життєве явище на рівні елементарного впізнання, але відтворити не може і позначає окремі його елементи чи в цілому однослівними висловлюваннями; Діалог він підтримувати не спроможний, відповідаючи на запитання лише «так» або «ні»; вивчив напам'ять лише окремі фрази .
	2	Абітурієнт відтворює уривчастими реченнями окремі цілісні смислові фрагменти вивченого матеріалу чи засвоєного ним життєвого досвіду, що становлять

Початковий		лише незначну частину загального обсягу змісту певної теми; Його участь у діалозі обмежується однією чи двома елементарними репліками, що не враховують ситуації спілкування, порушують мовленнєві норми; Знає одну поетичну строфу або півтора-два рядки прозового тексту, які читає виразно.
	3	Абітурієнт спроможений спійняти і відтворити значну частину (але менше половини) почутого, прочитаного чи побаченого, допускаючи велику кількість фактичних, граматичних і мовленнєвих помилок; Бере участь у зв'язному діалозі, який проте є недостатнім за обсягом, елементарним за змістом, із значною кількістю помилок різного характеру; Вивчений напам'ять уривок є недостатнім за обсягом, читається із частим порушення інтонування, орфоепічних норм.
Середній	4	Абітурієнтові вдається сприйняти і усно передати більшу частину вивченого матеріалу, елементарно висловити свої думки і почуття з певної теми, проте його виклад відзначається поверховістю, недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника і синтаксису, значною кількістю фактичних і мовленнєвих помилок; Діалог за обсягом наближається до норми, характерується певною змістовністю, проте репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, трапляється чимало мовленнєвих огріхів; Вивчений напам'ять уривок є достатнім за обсягом, проте читається із значною кількістю помилок різного характеру.
	5	Абітурієнт досить добре відтворює почуте, прочитане, пережити, проте обґрунтувати висловлені думки ще не спроможний. Мовлення характеризується стереотипністю, недостатньою різноманітністю. Діалог, в якому бере участь студент, відповідає за обсягом нормі, є змістовим, проте містить у репліках факти невідповідності мовленнєвій ситуації, непоодинокі мовленнєві недоліки. Вивчений напам'ять уривок є достатнім за обсягом, читається здебільшого відповідно до інтонаційних норм, які проте в кількох випадках порушуються.
	6	Абітурієнт здатний досить зв'язно висловлюватися, добре відтворити навчальний матеріал, наводити завчені приклади, преказувати невеликі історії зі свого життєвого досвіду, складати елементарні описи,

		але не готовий ще виконувати навчальні роботи, що вимагають застосування трансформаційних умінь, внаслідок чого мовлення його ще стилістично недосконалено. Діалогічне мовлення студента, що має рецептивно-репродуктивний характер, цілком задовільне, незважаючи на незначні огріхи. Читання на пам'ять вивченого уривка також є задовільним, хоч трапляються поодтокі інтонаційні та орфоепічні недоліки.
Достатній	7	Абітурієнт може не лише логічно і повно викладати вивчене, але й виявляє елементарні вміння аналізувати, роботи узагальнення, переформулювати правила, змінювати логіку викладу певного повідомлення, оцінювати повідомлення однокурсників і власні висловлювання за визначеними викладачем критеріями, проте виконуючи зазначені дії, потребує постійної допомоги вчителя, мовлення позначених вже елементарним рівнем стилістичної культури, хоч і зустрічаються ще помилки різного характеру. Діалогічного мовлення долає рецептивно – репродуктивний рівень, в ньому з'являється елементи оцінних характеристик, узагальнень, що базується на використанні прислів'їв і приказок, фактів із власного життєвого досвіду. Вивчений напам'ять уривок читається майже без інтонаційних чи орфоепічних помилок.
	8	Абітурієнт досить добре володіє навчальним матеріалом, спроморжний з незначною допомогою викладача аналізувати, узагальнувати, переказувати його, наприклад, стисло чи вибірково переказувати зміст тексту, помічати і виправляти помилки у чужому і власному мовленні, обґрунтовувати висловленні тези з допомогою загальновідомих аргументів тощо. Рівень мовленнєвої культури уже можна вважати задовільним, хоч у висловлюваннях ще зустрічаються окремі помилки різного характеру. Діалогічне мовлення є змістовним набирає рис невимушеності, відповідності етикетним нормам, хоч у зазначених аспектах ще зустрічаються певні недоліки. Вивчений на пам'ять уривок читається майже без помилок (допускається незначна помилка), проте йому ще бракує певної виразності в передачі авторського задуму.
	9	Абітурієнт засвідчує високий рівень осмислення заданого будучи спроможним логічним, аргументовано, докладно вибірково, стисло близько

		до тексту чи своїми словами передати його зміст, спроможний вільно вмішловувати власні думи і почуття, контролювати і вдосконалювати власне мовлення, вдавати оцінку суспільних явищ відповідно до естатичних кретерії та етичних норм рівень мовленневої культури відповідає загально прийнятним нормам. Діалогічним мовлення є змістовним, характерується невимушеністю, відповідністю етикетним нормам; Вивчений на пам'ять уривок читається без інтонаційних чи орфоепічних помилок, характеризується достатньою виразністю авторського- задуму.
Високий	10	Абітурієнт не лише добре володіє українською літературною мовою, бездоганно опанував теорію і вміння застосовувати її на практиці, але й виявляє елементарні творчі здібності, зокрема вміння використовувати слова у процесі мовлення не тільки в прямому а й у переносному значенні; в усних творах досвідчує ознаки життєвої позиції, оцінувши нові факти, явища ідеї, визначає окремі цілі власної навчальної діяльності тощо. Його діалогічне мовлення, окрім таких рис як змістовність не вимушеність, відповідністю мовним і етикетним нормам, набирає ознак неповторного індивідуального стилю.
	11	Абітурієнт в цілому володіє вміннями що засвідчують достатній рівень володіння мовлення в нестандартних ситуаціях, зокрема, вміннями виступати з доповідями і повідомленнями перед численною аудиторією за результатами власної пізнавальної діяльності, дискутувати, перекорливо аргументуючи особисту життєву позицію, узгоджуючи її із загально людськими моральними нормами самостійно визначати програму особистої пізнавальної діяльності, успішно розв'язувати різноманітні комунікативні задачі у процесі неповторного впливу життєвих ситуацій, не порушуючи етикетних і етичних норм; Його діалогічне мовлення окрім таких рис як змістовність не вимушеність, відповідністю мовних і етикетних нормам характеризується ознаками неповторним індивідуального стилю; «Читання вивченого напам'ять уривку досягає рівень відповідності норм і набирає ознак індивідуального прочитання».
	12	Абітурієнт виявляє виняткові творчі обдарування, створюючи прозові чи поетичні твори які, мають справжню естетичну вартість, їх усне прочитання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Дудка О.О., Шевелева Л.А. Український правопис. Практикум. 5-11 класи. – В-во «Гімназія», 2011.
2. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підручник (рівень стандарту). – В-во: «Генеза», 2010.
3. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 2007.
4. Пентиліук М.І., Гайдаєнко І.В. Українська мова: Підручник. – К.: Освіта, 2009.
5. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2007.
6. Український правопис. - К.: Наукова думка, 1995.
7. Збірник тестових завдань з української мови та літератури: Посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання випускників середніх шкіл і вступників до Національного університету «Львівська політехніка» / Укл.: Г.Л. Вознюк, І.П. Василюшин, І.Б. Ментинська. – Львів, 2011. – 420с.

ДОДАТКОВА:

1. Авраменко О.М. Українська мова. Довідник. 1500 завдань у тестовій формі. 5-11 класи. – В-во «Грамота», 2010.
2. Дудка О.О., Шевелева Л.А. Українська мова. Комплексний довідник. 5-11 класи. – В-во «Гімназія», 2011.
3. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. - Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 2007.
5. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
6. Орфографія української мови: просто про складне / Радченко І. - К.: Шкільний світ, 2008.
7. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. - К.: Вища школа. - 2004.
8. Шкурятяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: Навч. посібник. - К.: Вища школа, 2007.